

Damian Margiel

UZYSKIWANIE UPRAWNIENÍ DO KIEROWANIA POJAZDAMI W POLSCE WEDŁUG OBOWIĄZUJĄCEGO PRAWA

1. Warunki ustawowe uczestnictwa w szkoleniu kandydatów na kierowców

W obecnych czasach uprawnienie do kierowania pojazdami jest elementem niezbędnym w sprawnym komunikowaniu się pomiędzy miejscem pracy, a zamieszkaniem. W wielu zawodach prawo jazdy stanowi podstawowy wymóg posiadanych kwalifikacji. Procedura uzyskiwania uprawnienia do kierowania w Polsce jest długa i sformalizowana. Podstawowym aktem normatywnym regulującym proces uzyskiwania prawa jazdy jest Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa *w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez egzaminatorów oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach*¹. Akt ten reguluje procedurę egzaminowania przyszłych kierowców, m.in. zadania egzaminacyjne oraz błędy dyskwalifikujące kandydata podczas przeprowadzanego egzaminu. Rozporządzenie w § 10 i § 11 wskazuje na wymogi ustawowe, jakie musi spełniać kandydat na kierowcę przystępujący do egzaminu państwowego.

Procedura uzyskiwania uprawnień do kierowania pojazdami w Polsce jest także uregulowana w ustawie *o kierujących pojazdami*² i w ustawie

---

Mgr DAMIAN MARGIEL, doktorant w Katedrze Historii Administracji, Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II; Al. Raclawickie 14, 20-950 Lublin, Polska; e-mail: margieldamian@wp.pl; <https://orcid.org/0000-0002-0390-6233>

¹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 24 lutego 2016 r. *w sprawie egzaminowania osób ubiegających się i uprawnienia do kierowania pojazdami, szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez egzaminatorów oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach*, Dz. U. poz. 232 z późn. zm.

² Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. *o kierujących pojazdami*, Dz. U. z 2017 r., poz. 978 z późn. zm. [dalej cyt.: u.k.p.].

*Prawo o ruchu drogowym*³. Ustawa o kierujących pojazdami zawiera wymogi ustawowe uczestnictwa w szkoleniu kandydatów na kierowców oraz procedurę wydawania dokumentu prawa jazdy. Ustawodawca w art. 117 u.r.d. wskazuje podmiot przeprowadzający egzaminy państwowe, tj. Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego. Pojazd mechaniczny można prowadzić tylko wtedy, gdy faktycznie posiadamy blankiet potwierdzający posiadane uprawnienia [Kotowski 2015, 88]. Takie samo stanowisko zaprezentował Sąd Najwyższy, którego zdaniem sama umiejętność prowadzenia pojazdu nie wystarczy⁴. Oprócz doskonałej znajomości techniki prowadzenia pojazdu oraz znajomości aktualnych przepisów *Prawa o ruchu drogowym* potrzebne jest potwierdzenie kwalifikacji w postaci dokumentu prawa jazdy. Procedurę uzyskiwania uprawnień do kierowania pojazdami rozpoczyna tzw. Profil Kandydata na Kierowcę⁵. W celu uzyskania PKK, kandydat zobowiązany jest do przedstawienia m.in. dowodu osobistego lub innego dokumentu pozwalającego potwierdzić tożsamość, wypełniony wniosek o wydanie prawa jazdy, orzeczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do kierowania pojazdami mechanicznymi określonej kategorii. Ponadto kategoria prawa jazdy C, C+E, D, wymaga dostarczenia orzeczenia psychologicznego stwierdzającego brak przeciwwskazań do kierowania pojazdami określonej kategorii. Kandydat na kierowcę składa także załącznik w postaci aktualnej fotografii oraz pisemnej zgody rodzica, (dotyczy sytuacji, w której kandydat na kierowcę jest niepełnoletni)⁶. Instytucja PKK na początku swojego funkcjonowania budziła kontrowersje w środowisku egzaminatorskim, instruktorskim, a przede wszystkim wśród samych kandydatów na kierowców. Jak pokazuje doświadczenie, PKK sprawdził się w praktyce i usprawnił proces przystępowania do egzaminów. Dzięki tej instytucji, mamy szybszy przepływ informacji i łatwiejszą procedurę przystępowania do kursów i egzaminów państwowych. Wymagania

³ Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. *Prawo o ruchu drogowym*, Dz. U. z 2018 r., poz. 1990 z późn. zm. [dalej cyt.: u.r.d.].

⁴ Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 1975 r., sygn. akt V KZP 2/74, OSNKW nr 3-4, poz. 33.

⁵ Dalej cyt.: PKK.

⁶ Ustawa z dnia 4 stycznia 2013 r. o zmianie ustawy o kierujących pojazdami, Dz. U. poz. 82.

stawiane przyszłym kierowcom są zróżnicowane. Zależą one m.in. od kategorii prawa jazdy, o jaką ubiega się dany kandydat. Głównym kryterium przystąpienia do kursu na prawo jazdy jest wiek kandydata: 1) 14 lat dla pojazdów określonych w prawie jazdy kategorii AM; 2) 16 lat dla pojazdów określonych w prawie jazdy kategorii A1, B1 oraz T; 3) 18 lat dla pojazdów określonych w prawie jazdy kategorii A2, B, B+E, C1, C1+E; 4) 20 lat dla pojazdów określonych w prawie jazdy kategorii A, jeżeli osoba co najmniej od 2 lat posiada uprawnienia do poruszania się pojazdami kategorii A2; 5) 21 lat dla motocykli trójkołowych o mocy przekraczającej 15kW, jeżeli osoba posiada prawo jazdy kategorii A; 6) 21 lat dla pojazdów określonych w prawie jazdy kategorii C, C+E, D1, D1+E, z zastrzeżeniem ust. 2 pkt 1, ust. 3 pkt 2 oraz art. 9; 7) 24 lata dla pojazdów określonych w prawie jazdy kategorii: a) A-jeżeli osoba nie posiada co najmniej przez 2 lata prawa jazdy kategorii A2, b) D i D+E, z zastrzeżeniem ust. 2 pkt 2, ust. 3 pkt. 3 oraz art. 9 ustawy o kierujących pojazdami; 8) 21 lat dla tramwaju; 9) 15 lat dla pojazdu zaprzęgowego; 10) 10 lat dla roweru; 11) 17 lat dla roweru wieloosobowego, roweru, wózka rowerowego przewożących inną osobę; 12) 13 lat dla jadącego po jezdni wózka inwalidzkiego; 13) 21 lat dla kolejki turystycznej (art. 8 u.k.p.).

Polski ustawodawca wprowadził szereg kategorii prawa jazdy różnicując je ze względu na wiek. Drugim ustawowym wymogiem uczestnictwa w kursie na prawo jazdy jest uzyskanie orzeczenia lekarskiego i psychologicznego (art. 82 u.k.p.).

2. Szkolenie kandydatów na kierowców

Prowadzenie pojazdu, wymaga od kierowcy odpowiedniej zdolności psycho-fizycznej. Odpowiedni refleks podczas prowadzenia pojazdu niejednokrotnie pozwala zapobiec kolizji drogowej. Szkolenie kandydatów na kierowców odbywa się w formie kursu organizowanego m.in. przez Ośrodki Szkolenia Kierowców lub zajęć szkolnych realizowanych w ramach programu nauczania w szkołach średnich. Odrębną jednostką prowadzącą szkolenia jest Wojsko Polskie, które szkoli kierowców na potrzeby sił zbrojnych RP. Szkolenia dla kandydatów na kierowców są prowadzone dla osób spełniających warunki ustawowe zawarte w art. 8 i 12 u.k.p. Podczas całego procesu szkolenia, kandydat na kierowcę poznaje

m.in. zasady uczestnictwa w ruchu drogowym, zasady właściwej techniki jazdy oraz uczestniczy w szkoleniu z pierwszej pomocy. Ustawodawca wprowadził odstępstwo od obowiązkowego uczestnictwa w szkoleniu teoretycznym. W ocenie wielu ekspertów prawa o ruchu drogowym, takie rozwiązanie jest bardzo nieodpowiedzialne. Kandydat na kierowcę ucząc się samodzielnie przepisów ruchu drogowego, nie zdobywa rzetelnej wiedzy, a jedynie uczy się testów bez zgłębiania tej wiedzy. Z praktyki wynika, że kandydat na kierowcę bez odbytego szkolenia teoretycznego nie jest w stanie odróżnić pojęcia wymijania⁷ od wyprzedzania⁸. Pomiędzy tymi dwoma manewrami dochodzi do znaczących różnic z punktu widzenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Zdaniem Sądu Najwyższego, wyprzedzanie jest najtrudniejszym manewrem na drodze, dlatego nie należy lekceważyć jego wykonania⁹. Manewr ten wymaga określonej struktury jego wykonania. Bezpieczne jego wykonanie zależy od samego wyszkolenia i doświadczenia kierowcy wykonującego ten manewr. Podczas szkolenia kandydatów na kierowców powinno się podkreślać znaczenie zachowywania szczególnej ostrożności podczas wykonywania poszczególnych manewrów na drodze. Zachowanie szczególnej ostrożności nie pozwoli uniknąć poszczególnych zdarzeń komunikacyjnych, ale z pewnością przyczyni się do zmniejszenia jej skutków¹⁰. Szkolenie praktyczne jest zasadniczą częścią szkolenia kandydatów na kierowców. Składa się ona ze szkolenia na placu manewrowym oraz szkolenia w ruchu drogowym¹¹. Szkolenie kandydatów na kierowców w przypadku kategorii B, wynosi 30 godzin zegarowych. Szkolenie odbywa się na pojeździe, o którym mowa w § 43 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury

---

⁷ Wymijanie – manewr polegający na przejeżdżaniu obok siebie pojazdów poruszających się w przeciwnym kierunku.

⁸ Wyprzedzanie – manewr polegający na przejeżdżaniu obok pojazdu poruszającego się w tym samym kierunku, ale wolniej niż pojazd wyprzedzający.

⁹ Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 sierpnia 1973 r., sygn. akt V KRN 148/73, (niepublikowany).

¹⁰ Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 1980 r., sygn. akt V KRN 63/80, LexPolonica nr 308872.

¹¹ *Jak wygląda kurs prawa jazdy kategorii B?*, <http://www.infor.pl/prawo/gmina/komunikacja/300425,Jak-wyglada-kurs-prawa-jazdy-kategorii-B.html> [dostęp: 12.01.2018].

w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia¹². Jest to pojazd, który posiada szereg dodatkowych elementów i oznaczeń, dzięki którym osoba szkoląca się ma poczucie bezpieczeństwa, jakie ma zagwarantować instruktor nauki jazdy, który prowadzi szkolenie praktyczne [Łaski 2014, 54]. Program szkolenia kandydatów na kierowców jest oparty na instrukcji egzaminowania, która zawiera zadania egzaminacyjne oraz kryteria oceniania. Instrukcja egzaminowania stanowi załącznik (nr 2 tabela nr 1 i 4) do rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez egzaminatorów oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach¹³. Szkolenie kończy się egzaminem wewnętrznym, który daje przepustkę do egzaminu państwowego.

3. Egzamin państwowy w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego

Egzamin państwowy jest przeprowadzany przez Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego, które posiadają wyłączność w zakresie przeprowadzania egzaminów państwowych na prawo jazdy w Polsce (art. 117 u.r.d.). Egzamin państwowy przeprowadza egzaminator, który jest funkcjonariuszem publicznym¹⁴. Jest to osoba, która jest specjalistą z zakresu prawa o ruchu drogowym oraz potrafi wykonywać bezpiecznie manewry w ruchu drogowym. Dyrektywa UE określa minimalne standardy umiejętności obowiązujące egzaminatorów przeprowadzających egzaminy

---

¹² Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia, Dz. U. z 2016 r., poz. 2022 z późn. zm.

¹³ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez egzaminatorów oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach, Dz. U. poz. 232 z późn. zm. [dalej cyt.: r.e.o.].

¹⁴ Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2011 r., sygn. akt II KK 337/10, (niepublikowany).

państwowe w Wojewódzkich Ośrodkach Ruchu Drogowego¹⁵. Akt ten podkreśla rangę dawania rękojmi należytego wykonywania zawodu przez egzaminatorów. Egzamin państwowy składa się z dwóch części, teoretycznej i praktycznej. Pozytywnie zaliczony egzamin teoretyczny pozwala na przystąpienie do egzaminu praktycznego (§ 28 ust. 1 r.e.o.). Głównym celem egzaminu państwowego jest sprawdzenie posiadanych kwalifikacji przez kandydatów na kierowców [Kotowski 2013, 256]. Egzamin teoretyczny składa się z 32 pytań w którym 20 pytań dotyczy wiedzy ogólnej. Drugą część stanowi 12 pytań specjalistycznych odnoszących się do budowy i eksploatacji pojazdów samochodowych danej kategorii. Czas egzaminu teoretycznego wynosi 25 minut. Osoba zdająca egzamin, nie ma możliwości poprawienia udzielonej odpowiedzi. Łączna liczba punktów do zdobycia wynosi 74. Egzamin zostaje zaliczony, gdy kandydat na kierowcę uzyska 68 punktów. Pozytywny wynik egzaminu teoretycznego umożliwia przystąpienie do egzaminu praktycznego (§ 28 ust. 1 r.e.o.). Egzamin praktyczny odbywa się na placu manewrowym oraz w ruchu drogowym [tamże, 260-61]. Podczas egzaminu państwowego, kandydat na kierowcę wykonuje zadania, które są przewidziane w instrukcji egzaminowania. Pierwszym zadaniem wykonywanym podczas egzaminu państwowego jest sprawdzenie stanu technicznego podstawowych elementów wpływających na bezpieczeństwo w ruchu drogowym oraz przygotowanie się do jazdy. Podczas tego zadania egzaminator sprawdza, czy kandydat na kierowcę potrafi sprawdzić poziom poszczególnych płynów eksploatacyjnych oraz dokonać sprawdzenia świateł, w jakie jest wyposażony pojazd egzaminacyjny. Drugą częścią tego zadania jest właściwe ustawienie fotela oraz lusterek w pojeździe. Czas na wykonanie tego zadania wynosi 5 minut. Przekroczenie tego czasu skutkuje niezaliczeniem tego zadania i jego powtórzeniem [tamże, 271]. Drugim zadaniem egzaminacyjnym jest jazda pasem ruchu do przodu i do tyłu, tzw. łuk (zał. 2, tabela 2 r.e.o.). Celem tego zadania jest sprawdzenie umiejętności operowania sprzęgłem, trafności zatrzymania w wyznaczonym polu oraz jazda do tyłu w wyznaczonym pasie ruchu. Jak pokazuje praktyka, wielu przyszłych kierowców ma z tym zadaniem wiele

---

¹⁵ Dyrektywa 2006/126/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie praw jazdy, Dz. U. UE L 403/18 z dnia 30 grudnia 2006 r.

trudności. Wymaga ono precyzyjnej i płynnej jazdy przy wykorzystaniu niezbędnej techniki operowania sprzęgłem i kontroli w lusterkach. Czas przeznaczony na realizację tego zadania wynosi 5 minut. Zaliczenie tego zadania jest niezbędne do kontynuowania egzaminu państwowego. Zadanie trzecie w przypadku egzaminu państwowego na kategorię B stanowi ruszanie do przodu na wzniesieniu przy użyciu hamulca awaryjnego. Zadanie to ma na celu sprawdzić, czy przyszły kierowca potrafi płynnie posługiwać się dźwignią hamulca ręcznego, dźwignią sprzęgła oraz dźwignią przyśpieszenia. Zadanie zostaje zaliczone, gdy pojazd egzaminacyjny nie cofnie się więcej jak 20 cm oraz silnik pojazdu zostanie nieuruchomiony (zał. 2, tabela 11 r.e.o.). Ukończenie tego zadania powoduje zaliczenie placu manewrowego i włączenie do ruchu drogowego¹⁶. Podczas egzaminu w ruchu drogowym, każdy przyszły kierowca musi wykonać poprawnie co najmniej 1 parkowanie, 1 zawracanie przy użyciu biegu wstecznego oraz 1 zatrzymanie w wyznaczonym miejscu wskazanym przez egzaminatora przeprowadzającego egzamin praktyczny. Parkowanie musi być wykonane z uwzględnieniem zasad egzaminu oraz bezpieczeństwa¹⁷. Po zaparkowaniu w wyznaczonym miejscu pojazd nie może zagrażać ogólnemu porządkowi panującemu na drodze publicznej. Zawracanie przy użyciu biegu wstecznego jest wykonywane na drodze jednojezdniowej dwukierunkowej lub z wykorzystaniem infrastruktury drogowej w postaci ulicy, wjazdu czy zatoki. Oprócz wymienionych zadań, osoba zdająca powinna wykazać się umiejętnością poprawnej jazdy przez skrzyżowania równorzędne, skrzyżowania o ruchu okrężnym, skrzyżowania ze znakami ustalającymi pierwszeństwo przejazdu¹⁸, a także przez skrzyżowania o ruchu kierowanym. Oprócz wymienionych zadań, kandydat na kierowcę wykonuje przejazd wokół przystanków autobusowych, trolejbusowych oraz tramwajowych, o ile występuje w danym mieście. Podczas egzaminu

---

¹⁶ *Organizacja egzaminów praktycznych na kategorię „AM, A1, A2 i A*, http://www.word.wroc.pl/images/dokumenty/egzpraktyczny_a.pdf [dostęp: 12.01.2018].

¹⁷ Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 1997 r., sygn. akt III KKN 242/96, MP 1998, nr 2, s. 79.

¹⁸ Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych, Dz. U. Nr 170, poz. 1393 z póź. zm.

praktycznego osoba egzaminowana wykonuje manewry omijania, wyprzedzania, a także wymijania. Całość egzaminu praktycznego musi być wykonana przy uwzględnieniu zasad Eco-drivingu [Dahm 2014]. Jazda energooszczędna polega na wykorzystaniu zasad właściwej techniki jazdy podczas hamowania oraz jazdy. Głównym zadaniem jazdy energooszczędnej jest oszczędność paliwa, zmniejszenie emisji spalin oraz zwiększenie żywotności materiałów eksploatacyjnych w pojazdach. Egzamin państwowy kończy się uzyskaniem pozytywnego lub negatywnego wyniku na egzaminie państwowym. Wynik negatywy daje możliwość jego weryfikacji. Procedura odwołania się od wyniku państwowego nie jest skomplikowana i jest coraz bardziej powszechna wśród samych osób przystępujących do egzaminu. Skargę składa osoba zdająca lub jej pełnomocnik. Termin wniesienia skargi wynosi 14 dni od daty zakończenia egzaminu praktycznego w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego. Skargę składa się do marszałka województwa właściwego miejscowo ze względu na położenie danego Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego za pośrednictwem dyrektora WORD-u w którym odbył się zaskarżony egzamin. W przypadku uwzględnienia skargi zdającego kolejny egzamin przeprowadzany jest na koszt Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego. Pomimo uwzględnienia zasadności wnoszonej skargi, wynik egzaminu państwowego nie podlega zmianie (rozd. XI u.k.p.).

Wynik egzaminu to ogólna ocena całości przeprowadzonego egzaminu. Składa się na nią m.in. parkowanie, zawracanie przy użyciu biegu wstecznego, zatrzymanie w wyznaczonym miejscu, a także wiele innych zadań przewidzianych w instrukcji egzaminowania. Uzyskanie przez kandydata na kierowcę pozytywnego wyniku z egzaminu teoretycznego i praktycznego kończy procedurę egzaminowania. Po zakończonym egzaminie, egzaminator dokonuje rozliczenia egzaminu, tj. wpisanie wyniku do systemu teleinformatycznego. Biuro obsługi klienta przesyła wynik egzaminu do organu wydającego dokument prawa jazdy, a więc starosta właściwego miejscowo ze względu na zamieszkanie kandydata na kierowcę. Starosta wydaje prawo jazdy w drodze decyzji administracyjnej na wniosek osoby zainteresowanej. Wniosek taki kandydat na kierowcę składa w chwili wyrobienia PKK. Wydanie prawa jazdy wiąże się z uiszczeniem opłaty ewidencyjnej w starostwie powiatowym. Jest ona uiszczana w chwili odbioru dokumentu.

4. Zmiany w procesie szkolenia i egzaminowania

Wkrótce czekają nas zmiany w procesie uzyskiwania uprawnień do kierowania pojazdami w Polsce. Dotychczas odbiór prawa jazdy kończył procedurę uzyskiwania uprawnień. Młody kierowca, który będzie chciał zachować prawo jazdy będzie zobowiązany do odbycia obowiązkowego szkolenia przeprowadzanego przez Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego¹⁹. Zmiany, jakie wchodzi, to przede wszystkim nowe obowiązki i obostrzenia w stosunku do młodych nabywców prawa jazdy. Młody kierowca w okresie próbnym, jaki zostanie na niego nałożony, będzie uczestniczył w teoretycznym kursie doszkalającym oraz obowiązkowym szkoleniu praktycznym. Zajęcia teoretyczne będą obowiązywać w wymiarze dwugodzinnym. Podczas tego szkolenia, młody kierowca zostanie zapoznany ze szczegółową problematyką wypadków drogowych oraz podkreślone zostaną czynniki wpływające na to zjawisko. Zajęcia zostaną uzupełnione o psychologiczne aspekty kierowania pojazdami i bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym. Część praktyczna obowiązkowego szkolenia będzie przeprowadzana przez Ośrodki Doskonalenia Techniki Jazdy²⁰. Podczas godzinowego szkolenia, młodemu kierowcy zostaną ukazane niebezpieczeństwa wynikające z nadmiernej i niedostosowanej prędkości. Obowiązkowe szkolenie będzie odbywać się pomiędzy 4 a 8 miesiącem posiadania prawa jazdy. Świeży kierowca nie będzie mógł podejmować pracy zarobkowej do 8 miesiąca od odebrania prawa jazdy. Ponadto pojazd przez niego prowadzony będzie musiał być oznaczony z przodu i tyłu zielonym listkiem²¹.

Proces szkolenia i egzaminowania jest dość czasochłonny i sformalizowany. Z perspektywy czasu można stwierdzić, że jakość szkolenia i egzaminowania ciągle wzrasta, jednak nie przekłada się to na statystyki wypadkowe. Wciąż obserwujemy liczne wypadki drogowe

---

¹⁹ *Możliwe zmiany na prawo jazdy w 2019*, <https://www.prawo-jazdy-360.pl/nowe-przepisy-prawo-jazdy> [dostęp: 12.01.2018].

²⁰ Ośrodek Doskonalenia Techniki Jazdy – miejsce doskonalenia własnych umiejętności zachowania się w sytuacji zagrożenia oraz na śliskiej nawierzchni spowodowanej warunkami atmosferycznymi. Celem ODTJ jest poprawa bezpieczeństwa i umiejętności kierowców, poprzez skuteczne i interesujące szkolenia z zakresu techniki jazdy.

²¹ *Możliwe zmiany na prawo jazdy w 2019*.

powodowane w przeważającej części przez młodych kierowców. Proces szkolenia w większości przypadków jest podporządkowany oczekiwaniom stawianym kandydatom na kierowców. Taki kierowca jest przygotowany do zdania egzaminu i wykonaniu licznych manewrów na drodze. Zdaniem ekspertów prawa o ruchu drogowym, proces szkolenia powinien zostać gruntownie zmieniony i wydłużony. Dynamika jazdy na polskich drogach znacząco wzrosła, pojawiły się nowe drogi, nowsze pojazdy, a nowe typy skrzyżowań budzą wątpliwości wśród wielu doświadczonych kierowców. Proces szkolenia i egzaminowania należy uzupełnić o dodatkowe obowiązkowe manewry, takie jak parkowanie prostopadłe tyłem czy obowiązkowa jazda na drogach ekspresowych czy autostradach. Cieszy fakt wchodzących zmian, zgodnie z którymi młody kierowca będzie ustawowo zobligowany do odbycia szkolenia z zakresu techniki jazdy, gdzie zostanie zapoznany ze zjawiskiem poślizgu i utraty kontroli nad pojazdem. Wydaje się trafnym posunięciem ze strony ustawodawcy obowiązek uczestniczenia w dodatkowym szkoleniu z zakresu techniki jazdy. Pozwoli ono uświadomić młodym kierowcom zasady prowadzenia pojazdów podczas zmiennych warunków atmosferycznych z wykorzystaniem nowoczesnych systemów kontroli toru jazdy.

PIŚMIENNICTWO

- Dahm, Dariusz. 2014. „Eco driving – czyli znowu trudniej zdobyć prawo jazdy.” <http://prawko-torun.pl/eco-driving-czyli-znowu-trudniej-zdobyc-prawo-jazdy> [dostęp: 12.01.2018].
- „Jak wygląda kurs prawa jazdy kategorii B?” <http://www.infor.pl/prawo/gmina/komunikacja/300425,Jak-wyglada-kurs-prawa-jazdy-kategorii-B.html> [dostęp: 12.01.2018].
- Kotowski, Wojciech. 2015. *Ustawa o kierujących pojazdami. Komentarz*. Warszawa: Wolters Kluwer Polska.
- Łaski, Marek. 2014. *Konspekt Instruktora. Warsztaty doskonalenia zawodowego dla instruktorów i wykładawców*. Szczecin: Wydawnictwo Naukowe.
- „Możliwe zmiany na prawo jazdy w 2019.” <https://www.prawo-jazdy-360.pl/nowe-przepisy-prawo-jazdy> [dostęp: 12.01.2018].
- „Organizacja egzaminów praktycznych na kategorię «AM, A1, A2 i A».” http://www.word.wroc.pl/images/dokumenty/egzpraktyczny_a.pdf [dostęp: 12.01.2018].

Uzyskiwanie uprawnień do kierowania pojazdami w Polsce według obowiązującego prawa

Streszczenie

Artykuł ma na celu zobrazować proces uzyskiwania uprawnień do kierowania pojazdami w Polsce. Zostały w nim zaprezentowane warunki ustawowe uczestnictwa w szkoleniu kandydatów na kierowców oraz procedura przystąpienia do egzaminu państwowego. Duża uwaga została skoncentrowana na procesie egzaminacyjnym. Zaprezentowana została procedura przebiegu egzaminu teoretycznego i praktycznego. Szczegółowo zostały omówione obowiązkowe zadania egzaminacyjne. Ze względu na obszerność i różnorodność procedury egzaminacyjnej, omówiona została procedura w zakresie podstawowej kategorii „B”.

Słowa kluczowe: prawo jazdy, pozwolenie, kandydat na kierowcę, Ośrodek Doskonalenia Techniki Jazdy

Obtaining Rights to Drive Vehicles in Poland in the Light of Applicable Law

Summary

The article aims to illustrate the process of obtaining permission to drive vehicles in Poland. Statutory conditions for participation in the training of candidates for drivers and the procedure for taking the state examination were presented. A lot of attention has been focused on the examination process. Presented the course of the examination procedure for the theoretical and practical. Were discussed in detail the tasks required exam. Because of the breadth and diversity of the examination procedure, the procedure is discussed in the basic category „B”.

Keywords: driving license, driving license, permit, candidate for the driver
Driving Techniques Training Center

Information about Author: DAMIAN MARGIEL J.C.L., Ph.D. student in the Department of History of Administration, Faculty of Law, Canon Law and Administration, the John Paul II Catholic University of Lublin; Al. Raclawickie 14, 20-950 Lublin, Poland; e-mail: margieldamian@wp.pl; <https://orcid.org/0000-0002-0390-6233>

